

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІРИ**

МАТЕРІАЛИ ІV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,

**присвяченої пам'яті першого ректора
Національної академії статистики, обліку та аудиту,
доктора економічних наук, професора,
заслуженого економіста України**

**Івана Ісаковича
Пилипенка**

Київ, 17 жовтня 2017 р.

УДК 657.1; 657.25; 657.37; 657.6
ББК 60.655

Стратегія розвитку України: економічний та гуманітарний виміри: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. – К.: «Інформаційно-аналітичне агентство», 2017. – 535 с.

978-617-571-143-9

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції містять тези доповідей, повідомлень та виступів її учасників, у яких викладено наукові результати аналітичного осмислення сутності сучасних проблем модернізації соціально-економічного, гуманітарного, освітнього, наукового простору та перспектив розвитку України.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та студентів економічних та соціально-гуманітарних спеціальностей.

Адреса оргкомітету конференції:
Україна, 04107, м. Київ, вул. Підгірна, 1;
тел.: (044)486-15-02; (044)486-13-10
e-mail: info@nasoa.edu.ua

Відповідальність за зміст представлених матеріалів несуть автори. Організаційний комітет залишає право на їх літературне редагування та відмову від друкування тез у разі невідповідності вимогам оформлення, спрямованості програмним питанням заходу.

УДК 657.1; 657.25; 657.37; 657.6
ББК 60.655

978-617-571-143-9

© НАСОА, 2017

Редакційна колегія

Голова редакційної колегії:

Момотюк Л. Є. – д.е.н., професор, проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Заступник голови:

Бондарук Т. Г. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Члени редакційної колегії:

Надольний І. Ф. – д.філос.н, професор кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту, заслужений працівник освіти України;

Пархоменко В. В. – к.е.н., доцент, декан фінансово-економічного факультету Національної академії статистики, обліку та аудиту;

Гаврилюк Т. В. – д.філос.н., доцент, завідувач кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту;

Залюбовська С. С. – к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку аудиту;

Мотузка О. М. – к.е.н., доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, завідувач редакційно-видавничого відділу Національної академії статистики, обліку аудиту;

Горобець О. О. – директор бібліотеки, заступник завідувача редакційно-видавничого відділу Національної академії статистики, обліку аудиту;

Чебанова В. Г. – літературний редактор редакційно-видавничого відділу Національної академії статистики, обліку аудиту.

Відповідальний секретар редакційної колегії:

Мельничук Н. Ю. – к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Алфьорова А. О.

Формування системи доходів державного бюджету України13

Артем'єва І. О.

Сучасні напрями перетворень системи забезпечення
макрофінансової стабільності15

Білоусова О. С.

Роль бюджетних видатків розвитку у забезпеченні
економічного зростання20

Білошкурська Н. В., Білошкурський М. В.

Економіко-математичне моделювання результатів
фінансово-господарської діяльності підприємства23

Богданюк О. В., Яковенко Ю. В.

Сутність розрахунків з оплати праці як соціально-економічної
складової розвитку України26

Бондарук І. С.

Трансферти в системі міжбюджетних відносин30

Бондарук Т. Г.

Бюджетна безпека та механізм її забезпечення35

Булана О. О.

Скорочення державних видатків як інструмент
стимулювання економічного зростання39

Вінницька О. А.

Сучасний процес формування доходів місцевих бюджетів42

Водзінський В. В.

Підтвердження аудиторського висновку іноземного
аудитора в Україні – новина?46

Гасим С.

Современные направления экономического сотрудничества
Украины и Королевства Марокко51

Гахович А. К.

Ефективність використання фінансових ресурсів
місцевих органів влади54

Герасименко С. С.

Якість інформації щодо стану та тенденцій фінансового ринку:
статистичний аспект56

Герасимчук К. І.

Теоретичні аспекти формування фінансів державних підприємств59

Головатюк І. С.

Проблеми та перспективи розвитку непрямого оподаткування62

Гоч Р. А.

Становлення ф'ючерсного ринку в Україні65

<i>Грищук Н. В., Грищук В. В.</i> Роль індикаторів фінансового стану підприємств у забезпеченні сталого розвитку національної економіки	68
<i>Гудзинський О. Д., Судомир С. М.</i> Управління стратегією розвитку підприємств	71
<i>Гуляєв А. М.</i> Проблеми організації діяльності в галузі фізичної культури та спорту в Україні: економічні аспекти	74
<i>Дем'янишина О. А.</i> Особливості обліку доходів фермерського господарства з урахуванням податкового законодавства	77
<i>Дубровская О. Е., Коваль М. Б., Громыко С. Н.</i> Переход к МСФО как основное направление развития в Украине и республике Беларусь	80
<i>Eddaoudi F.</i> Le financement des chaînes de valeur agricoles dans le contexte du concept de financement islamique	84
<i>Єрчик Н. Д.</i> Аналіз впливу показників структури національної економіки на її розвиток	87
<i>Єсіна В. О.</i> Основні принципи ведення підприємницької діяльності: прозорість і доступність	92
<i>Здольник Б. С.</i> Місцеві бюджети, їх сутність та значення	96
<i>Знаменський В. І.</i> Особливості формування доходної частини державного бюджету	100
<i>Зоріна О. А.</i> Аналітична робота в корпораціях: проблеми планування та організації ..	103
<i>Іващенко О. А.</i> Трансмійсний потенціал монетарної політики в зоні євро	107
<i>Карпішина А. О.</i> Грошово-кредитна політика та зростання економіки України	110
<i>Кияшко О. М.</i> Структура зовнішньоторговельних послуг України за 2010–2016 рр. ...	114
<i>Колупаєв Ю. Б.</i> Сучасний механізм регулювання ринку фінансових послуг України	116
<i>Корінько М. Д.</i> Розстрочення грошових зобов'язань у підприємницькій діяльності платників податків	119
<i>Кривошей І. В.</i> Міжбюджетні трансферти та їх роль у фінансовому вирівнюванні	123
<i>Кролівець Ю. В.</i> Фінансове планування на підприємстві	127
<i>Кулібаба Т. П.</i> Особливості фінансового забезпечення місцевого самоврядування в сучасних умовах	129

<i>Куліш Г. П., Попроцький Є. І.</i> Вартісно орієнтовані показники оцінки ефективності діяльності підприємства: теорія і практика	131
<i>Куліш Г. П., Чепка В. В.</i> Збалансована система показників: переваги та недоліки	134
<i>Кульпінський С. В.</i> Індикатори очікувань на фінансовому ринку України	136
<i>Курило Г. М.</i> Облікова політика в системі бухгалтерського обліку підприємства	140
<i>Лисенко М. Ю.</i> Страховання фінансових ризиків в Україні	142
<i>Луніна І. О.</i> Бюджетні ризики соціально-економічної політики держави	146
<i>Малахов Є. М.</i> Проблема «вузького горлечка» як наслідок неефективного планування оборотних активів	149
<i>Малюга Н. М., Давидюк Т. В.</i> Неформалізовані показники при оцінюванні людського капіталу	151
<i>Маршавін Ю. М.</i> Інвестиційний базис державної політики зайнятості: фінансовий аспект	155
<i>Матвеева Н. М.</i> Підприємництво в сфері житлових послуг як бізнес-одиниця стратегічного розвитку регіону	160
<i>Мельничук І. О.</i> Світові тенденції розвитку бюджетної системи як фактор формування фінансового потенціалу	164
<i>Микитенко А. М.</i> Банківське кредитування в умовах ринкової економіки: сучасний стан та перспективи розвитку	167
<i>Момотюк Л. Є.</i> Удосконалення оцінювання фінансової діяльності в системі національних рахунків	171
<i>Нагорна І. В.</i> Використання інструментів інжинірингу при оцінюванні фінансової стійкості підприємства	174
<i>Назарчук І. С.</i> Дефіцит бюджету в системі бюджетного регулювання	176
<i>Нежиборець Д. Є.</i> Оптимізація бюджетного дефіциту як ключовий механізм сталого розвитку держави	180
<i>Нестерець Н. В.</i> Проблеми фінансової політики України в галузі загальної середньої освіти	183
<i>Нечипорук Н. В.</i> Управлінський облік на підприємстві: проблемні питання впровадження	185

<i>Новіков В. О.</i> Тенденції формування та розподілу валютних операцій на сучасному етапі в Україні	188
<i>Новіченко Л. С.</i> Сучасний стан організації бухгалтерського обліку на поліграфічних підприємствах	191
<i>Носов Є. В.</i> Неоднорідність структури банківського сектору України	193
<i>Одесюк І. В.</i> Реформування та розвиток банківської системи в Україні	196
<i>Опошнянська Ю. І.</i> Механізм банківського кредитування та його особливості в окремих галузях та сферах економіки	199
<i>Осадчук Ю. М.</i> Передумови формування фінансової безпеки регіону	201
<i>Польова О. Л.</i> Активізація кредитної діяльності банківської системи України	204
<i>Потій В. З.</i> Механізм управління фінансовою безпекою підприємств у сучасних умовах	209
<i>Ребілас Р.</i> Способи нівелювання валютного ризику в інвестиційній діяльності	211
<i>Резнікова Н. В.</i> Екологічні аспекти діяльності транснаціональних корпорацій	212
<i>Руда О. Л.</i> Особливості формування ресурсної бази банків України	214
<i>Румик І. І.</i> Фінансова підтримка інноваційно-інвестиційного розвитку АПК	218
<i>Рухало С. Є.</i> Особливості розвитку інвестиційного потенціалу підприємств	222
<i>Рябенко Л. М.</i> Облікове забезпечення управління стратегічним розвитком підприємства ...	224
<i>Самборський Р. В.</i> Особливості формування і аналізу інформаційної бази при використанні великих даних у центральних банках	228
<i>Семенов Ю. С.</i> Проблеми та перспективи розвитку місцевого оподаткування в Україні	231
<i>Сергєєва А. К.</i> Місьцеве самоврядування: історичні аспекти та суть	233
<i>Сисак В. В.</i> Проблеми управління фінансовою стійкістю підприємства	236
<i>Слатвінський М. А.</i> Стратегічні орієнтири інвестиційної політики як чинника економічної безпеки суб'єктів господарювання	239
<i>Станіславчук Н. О.</i> Підхід до управління персоналом банку в сучасних умовах розвитку економіки України	243

<i>Стасюк Т. І.</i> Особливості бюджетного фінансування галузі освіти	245
<i>Танська І. І.</i> Напрями узгодження інтересів органів центральної влади та місцевого самоврядування у процесі регулювання міжбюджетних відносин	248
<i>Ткаченко Д. В.</i> Сучасні банківські продукти і технології	254
<i>Чвортко Л. А., Демченко Т. А.</i> Фактори впливу на показники розвитку страхування життя в Україні	257
<i>Чирва О. Г., Корнієнко Т. О.</i> Фінансово-економічна безпека підприємства: стратегія та механізм управління	262
<i>Чуєнко С. І.</i> Заробітна плата як фактор формування рівня життя населення	266
<i>Чумак О. В.</i> Державні гарантії в регулюванні фінансів державних підприємств	269
<i>Штельмах І. О.</i> Організація планування дохідної та видаткової частини місцевих бюджетів	271
<i>Шевчук В. О.</i> Природничі засади безпеки господарювання: фізико-економічні підходи та інтерпретації	274
<i>Юрченко Я. В.</i> Роль місцевих бюджетів у соціально-економічному розвитку території	277
<i>Яковенко М. А.</i> Класифікаційні аспекти державного боргу України	281
<i>Яковлева Д. Д.</i> Сучасний стан системи пенсійного забезпечення та впровадження накопичувальної системи пенсійного страхування в Україні	285
<i>Яцук Т. А.</i> Напрями фінансування вищих навчальних закладів різних форм власності в Україні	289

СЕКЦІЯ 2.

СУЧАСНІ РИЗИКИ І ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ УСУНЕННЯ

<i>Бовкун О. А.</i> Управління фінансовими ризиками в системі економічної безпеки підприємств	294
<i>Борицький К.</i> Регулювання питань соціальної відповідальності на ринку сталевих конструкцій Польщі	296
<i>Вдовенко Н. М.</i> Рекомендована практика обробки статистичних даних в рибному господарстві України	300
<i>Гарматюк О. В.</i> Використання маркетингових комунікацій для розвитку збуту продукції пивоварних підприємств	305

<i>Гришук О. А.</i> Необхідність реформування сільськогосподарського сектору економіки в умовах сучасного економічного простору	308
<i>Гулевич О. Ю.</i> Концептуальні засади моделі організаційно-економічного механізму детінізації зайнятості в Україні	311
<i>Джус С. І.</i> Можливі сценарії розвитку фондового ринку України в умовах нестабільної економічної ситуації та глобальної військової кризи 2018-2025 рр.	315
<i>Дубас Р. Г.</i> Економіко-правові проблеми розвитку національного господарства України	319
<i>Єршова О. Л., Сіницький М. Є., Одноволик В. І.</i> Проблема адаптації підприємства як живої системи	322
<i>Заремба О. О.</i> Переваги запровадження податку на виведений капітал	325
<i>Зенюк Л. А., Иванова Ю. В.</i> Инновационная деятельность в республике Беларусь: особенности и перспективы	330
<i>Іванков А. О.</i> Перспективи розвитку електронної торгівлі	333
<i>Івашишко Н. В.</i> Пути повышения эффективности инновационной деятельности в республике Беларусь	336
<i>Кобилинська Т. В.</i> Проблеми інформаційного забезпечення екологічної діяльності сільськогосподарських підприємств	338
<i>Ковшун Д. О.</i> Удосконалення методики складання фінансової звітності	341
<i>Коган Н. Ю.</i> Іпотечне кредитування сільськогосподарськими підприємствами	344
<i>Козлов В. В., Томашевська Т. В., Пашковська А. Ю.</i> «Інформатика» у системі економічної освіти	347
<i>Копішинська К. О.</i> Роль цифрової економіки в розвитку малих та середніх підприємств України	350
<i>Кушнір Є. О.</i> Специфіка інвентаризації нематеріальних активів	353
<i>Лацкевич Н. В., Коробкин А. З., Батасова Н. А., Борисенко Е. А.</i> Основные особенности классификации и структуры видов экономической деятельности	355
<i>Малащук Д. В.</i> Трансформація ринку інформаційно-комунікаційних технологій	358
<i>Маринюк А. Ю.</i> Аспекти розвитку взаємовідносин підприємств аграрного сектору різних організаційно-правових форм із державою	362

<i>Мішко О. В.</i>	
Шляхи використання потенційних переваг від асоціації України з ЄС ...	365
<i>Надольний І. Ф.</i>	
Динаміка впливу суспільних змін на розвиток освіти в Україні	369
<i>Назарова С. Ф., Зенюк Л. А.</i>	
Налогов як інструмент державного регулювання	371
<i>Ranchenko V.</i>	
The pattern of protectionist policy in the period of global recession	373
<i>Пархоменко В. М.</i>	
Облік гарантій і зобов'язань за договорами з клієнтами	375
<i>Петраковська О. В.</i>	
Інформаційне забезпечення аналізу депозитних операцій банку	378
<i>Подзігун С. М.</i>	
Особливості використання зарубіжного досвіду стратегічного управління розвитком туризму в Україні	382
<i>Попов В. Ю.</i>	
Причинно-наслідкова систематизація кризових явищ національної економіки	384
<i>Попова В. В.</i>	
Визначення орієнтирів економічного розвитку у системі інституційно-господарських координат	390
<i>Потапова М. Ю.</i>	
Розмір заробітної плати: економічне підґрунтя	395
<i>Редько О. Ю.</i>	
Деякі аспекти комунікаційної ефективності	397
<i>Семяновський В. М.</i>	
Електронна громада як базова складова електронного врядування	400
<i>Синяков А. В.</i>	
Фінансове вирівнювання доходної частини місцевого бюджету в Україні	405
<i>Скорік К. А.</i>	
Конкурентне середовище та конкурентний ресурс європейської промисловості	409
<i>Стойка С. О., Стойка В. О.</i>	
Організаційні та фінансові аспекти стимулювання розвитку енергоощадних технологій у закладах освіти	413
<i>Тарасенко А. Г.</i>	
Історичні особливості формування соціального капіталу західноєвропейської цивілізації як орієнтир для розбудови економіки України	416
<i>Теловата М. Т.</i>	
Вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців економічної галузі у вищих навчальних закладах України	420
<i>Чирва Г. М.</i>	
Забезпечення ефективності збуту в зовнішньоекономічній діяльності фармацевтичного підприємства	423
<i>Шевцов А. В., Щирська О. В.</i>	
Сучасні аспекти класифікації внутрішнього аудиту в умовах імплементації міжнародно-правових норм	426

<i>Шульга С. В.</i> Підвищення якості аудиторських послуг у контексті глобальних 3Dтрендів	431
<i>Юрченко О. А.</i> Облік рекламних послуг в Інтернет-магазинах	433
СЕКЦІЯ 3.	
СОЦІАЛЬНІ ТА ГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	
<i>Болгов О. Є.</i> Українські регіони: нові економічні можливості та нові соціальні виклики	436
<i>Варавкіна З. Д.</i> Українська мова в сучасних засобах масової комунікації: проблеми культури мови	438
<i>Висоцький В. А.</i> Роль вітамінів та мінералів у забезпеченні активної тренувальної діяльності спортсменів	443
<i>Гаврилюк Т. В.</i> Формування особистості без Бога та з ним: діалектика релігійного та світського	445
<i>Горюнова М. М., Погорєлова Т. Ф.</i> Методологічні аспекти управління якістю освітньої діяльності вищого навчального закладу	448
<i>Дериглазов Л. В., Перхун Л. П., Товмаченко Н. М.</i> Дистанційне навчання в НАСОА: «LOOKING BACK, LOOKING FORWARD»	451
<i>Дюканова Н. М., Касьяненко А. Л.</i> Формування навичок ділового письма у студентів економічних спеціальностей	454
<i>Журавльов О. В.</i> Перспективи трансформаційних зрушень в Україні через призму дослідження цінностей	456
<i>Залюбовська С. С.</i> Соціальний захист населення України на сучасному етапі розвитку	462
<i>Земляна А. В.</i> Використання новітніх стандартів у системі управління якістю підприємства	465
<i>Ільченко О. О.</i> Європейське бачення та умови аудиту в Україні	469
<i>Кадієвський В. А., Майструк Ю. В., Халімон В. Л.</i> Управлінські рішення в галузях АПК та їх ефективність в умовах сучасного розвитку економіки України	471
<i>Колодний А. М.</i> Сучасна релігійна палітра України	473
<i>Колодяжний В. В.</i> Надсмертність населення як соціальна категорія та об'єкт статистичного дослідження	476

<i>Корнієнко П. С.</i>	
Правозахист діяльність як різновид юридичної діяльності	478
<i>Линник А. М.</i>	
Кадровий дефіцит в галузі фізичного виховання та спорту	480
<i>Литвин О. В., Кирилюк І. М.</i>	
Сучасні тенденції розвитку ринку транспортних послуг у туризмі	484
<i>Ляшенко П. А.</i>	
Економічний вимір соціальної безпеки регіону	487
<i>Мельник В. А.</i>	
Проблеми сучасного регулювання ринку праці в Україні	490
<i>Мотузка О. М., Горобець О. О.</i>	
Бібліотечно-видавнича модель «Library Publishing»: підходи до впровадження в Національній академії статистики, обліку та аудиту	492
<i>Олійник Т. В.</i>	
Шляхи вирішення соціальних та гуманітарних проблем розвитку держави ..	494
<i>Пантелеєв В. П., Сакада Т. Д.</i>	
Забезпечення високої якості освіти – основний напрям її реформування в Україні	498
<i>Пачева Н. О.</i>	
Соціально-корпоративний капітал як інструмент ефективного менеджменту в організації	501
<i>Пилипенко О. І.</i>	
Інформаційне забезпечення інноваційного підходу до оптимізації логістичних процесів суб'єкта господарювання	504
<i>Поворознюк І. М.</i>	
Система мотивації працівників індустрії гостинності	509
<i>Подзігун С. М., Підлісний Є. В.</i>	
Формування особистості сучасного менеджера-професіонала	511
<i>Свистун-Золотаренко Л. О.</i>	
Організація регіональних статистичних досліджень в Україні	515
<i>Сімачов О. А.</i>	
Розвиток сектору ІТ-послуг в Україні: стан та перспективи	519
<i>Сімачова О. М.</i>	
Вплив уряду сполучених штатів на управління економікою: досвід для України	520
<i>Стогній І. В., Никонорова Л. І.</i>	
Тестування як форма контролю іншомовних вмінь та навичок	524
<i>Телегей Н. В.</i>	
Актуальність проблеми формування основ економічної культури та професійної етики майбутніх економістів	526
<i>Червона С. П.</i>	
Витрати на житлово-комунальні послуги як індикатор рівня життя населення України	528
<i>Cherusheva G., Parkhomenko V.</i>	
The problems of social and psychological adaptation of Ukrainian students abroad	523

Список використаних джерел

1. Реформація: успіх Європи і шанс для України : кол. монографія / [Р.М. Шеремета, О. Романенко, В. Л. Сміт та ін.] ; за ред. Р. М. Шеремети, О. Романенко ; Університет менеджменту освіти. – К. : Самміт-Книга – 256 с.

2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011

*Пачева Наталія Олександрівна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри маркетингу,
менеджменту та управління бізнесом,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини*

СОЦІАЛЬНО-КОРПОРАТИВНИЙ КАПІТАЛ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ОРГАНІЗАЦІЇ

На сучасному етапі розвитку ринкових відносин ефективна діяльність організації залежить від рівня розвитку соціально-корпоративного капіталу. Світова спільнота все частіше визнає той факт, що рівень соціально-корпоративного капіталу є одним із головних індикаторів, які впливають на економічний розвиток організації. Він є не менш важливим фактором результативного функціонування організації, ніж фактори виробництва, науково-технічний прогрес та ін.

Соціально-корпоративний капітал – це соціальний капітал організації, що утворюється і нагромаджується на мікрорівні (на рівні організації). Головна його функція полягає у збільшенні завдяки мережам кількості доступних ресурсів (володіти ресурсами, якими ще не володів) для членів організації та зменшенні витрат як самої організації, так і її членів з отриманням такого доступу.

На нашу думку, соціально-корпоративний капітал – це нематеріальний капітал (ресурс) організації, який оснований на міцних мережах, довірі, нормах та цінностях і забезпечує її ефективне функціонування та отримання соціальної ренти корпоративними акторами. Він допомагає прогнозувати майбутнє та уникати конфліктів завдяки передбачуваності і прозорості поведінки акторів, знижує невизначеність і трансакційні витрати організації.

Соціальні мережі в організації впливають на формування і структуру соціально-корпоративного капіталу, на формування як економічних зв'язків (економічних угод), так і позаекономічних (родинні зв'язки, знайомства, належність до певної групи, об'єднання). Учасники мереж у будь-якій сфері діяльності зацікавлені залишатися членами соціальної мережі, тому що вона

підтримує ефект співвідношення вигоди та ризику при здійсненні трансакцій з іншими агентами, наявними в цій мережі [2, с.5].

За допомогою мереж відбувається реалізація соціального та економічного капіталу, а також його конвертація в соціальну ренту. Такі мережі виступають джерелами інформації та довіри. Соціальні мережі, які обумовлюють здатність людей до ефективної взаємодії, є джерелом соціальної ренти.

Соціальна рента – це специфічна форма доходів, отримуваних колективно. Соціальну ренту мають лише ті спільноти, які вже накопичили соціальний капітал.

Джерелами формування соціальної ренти є:

- зниження трансакційних витрат;
- збільшення конкурентоздатності країни, регіону, організації та ін.;
- економічна вигода від членства в соціальній мережі;
- володіння необхідною інформацією;
- соціалізація працівників у організації.

Єдність економічного і соціального аспектів дає можливість ефективно регулювати діяльність організації, регіону та країни.

Проте слід пам'ятати, що занадто замкнені співтовариства іноді стають жертвою колективної ненависті і призводять до обману, тобто вони можуть стати «зв'язками, що засліплюють» [1, с.114]. Досить часто в науковій літературі під поняттям «мережа» розуміють термін «співтовариство», однак потрібно пам'ятати, що ці поняття не завжди є тотожними.

Відтворення соціально-корпоративного капіталу через механізм довіри відбувається за допомогою:

- довіри між партнерами взаємовідносин;
- довіри всередині організації (підприємства) між керівниками кожного підрозділу, між структурними підрозділами, між працівниками, а також довіри керівництва до підлеглих і навпаки;
- довіри всіх членів організації до встановленої цілі (мети) діяльності організації;
- довіри до профспілки;
- довіри до регуляторних чи контрольних органів.

Наступним елементом соціально-корпоративного капіталу є норми і цінності, за допомогою яких формуються основи поведінки в організації. Норми є первинним елементом соціального капіталу і факторами, що підтримують соціальні мережі. За допомогою норм можна керувати великою кількістю різних процесів: правосуддям, укладанням угод і контрактів та інше. Досліджуючи норми загальної взаємності, Р. Патнем дає їм таке визначення: «Тривалі відносини обміну, які в кожен момент часу не винагороджені і не врівноважені, але які містять взаємні очікування, що вигода, отримана зараз, буде відплачена в майбутньому» [1, с. 84]. Тобто учасники тієї чи іншої мережі, надаючи якусь послугу, очікують у майбутньому отримати певну вигоду (соціальну ренту).

Організація має функціонувати як єдина мережа (команда), дотримуючись установлених норм і цінностей, а це, у свою чергу, знижуватиме ступінь опортунізму і допоможе зробити прозорою поведінку співробітників.

Соціальні норми – загальноприйняті правила поведінки, які координують взаємодію людей [3]. Норми дають індивідам у певній соціальній групі можливість діяти однорідно. Якщо норми через певні обставини змінюються, то відповідно змінюється і поведінка акторів у межах цієї групи.

Цінності за допомогою норм упроваджуються в життя і допомагають індивіду обрати ту чи іншу модель поведінки. Спільні цінності в організації (корпоративні цінності) згуртовують працівників за поглядами, за діями, за переконаннями, що сприяє швидкому та ефективному досягненню цілей організації. У свою чергу, в процесі діяльності організації корпоративні цінності, яких дотримується кожен працівник організації, приводять до виникнення довіри, яка об'єднує організацію в єдине ціле.

Отже, соціально-корпоративний капітал служить потужним інструментом підвищення загального рівня ефективного менеджменту в організації. Тому подальше дослідження цієї проблеми передбачає вивчення процесів, що відбуваються в організації, через призму взаємовідносин у мережах, довіри, норм та цінностей, які визначають специфіку діяльності організації і набувають вагомого значення для її прибуткового функціонування.

Список використаних джерел

1. Патнэм Р. Чтобы демократия сработала: гражданские традиции в современной Италии / Р. Патнэм; пер. с англ. А. Захарова. – М. : Ad Marginem, 1996. – 287 с.
2. Пачева Н. О. Соціальний капітал як основа розвитку ефективного менеджменту / Н. О. Пачева // Международное научное издание. Сборник научных трудов SWorld. – 2016. – Вып. 3(44). – Т. 7. – С. 4–8.
3. Young Н. Social Norms [Electronic resource] / Н. Young // The New Palgrave Dictionary of Economics / Eds. S. Durlauf, L. Blume. – [2nd Ed.]. – 2008. – Access mode: http://www.dictionaryofeconomics.com/article?id=pde2008_S000466.